

Themabijeenkomsten inburgering, participatie

Inhoudsopgave

1. Doel: zicht houden op lokale uitdagingen bij inburgering en integratie	3
2. Context: programma Migratie en lokaal bestuur en nieuw inburgeringstelsel	3
3. Het inburgeringstelsel gaat op de schop	3
4. Themabijeenkomsten	4
5. Samenwerkings- en gesprekspartners	5
6. Planning	5

1. Doel: zicht houden op lokale uitdagingen bij inburgering en integratie

De Adviesraad Migratie (ACVZ) gaat een aantal bijeenkomsten over inburgering en participatie organiseren. Daarmee volgen we de ontwikkelingen rondom de invoering van het nieuwe inburgeringstelsel actief, zodat we in een later stadium de (tussen)balans kunnen opmaken. We organiseren bijeenkomsten voor en met behulp van lokale uitvoeringsexperts en ervaringsdeskundigen. Dat doen we aan de hand van onderwerpen die lokale bestuurders in [gesprekken](#) met ons naar voren hebben gebracht als zorg- of discussiepunten. We beperken ons daarbij niet tot (het voldoen aan) de inburgeringsvoorwaarden, maar kijken naar de mogelijkheden en beperkingen voor participatie in bredere zin. Daarmee sluiten we aan bij het maatschappelijke doel van de nieuwe Inburgeringswet: het versnellen en vergroten van de deelname van inburgeringsplichtige migranten aan de Nederlandse samenleving.

2. Context: programma Migratie en lokaal bestuur en nieuw inburgeringstelsel

In maart 2021 zijn we gestart met het programma '[Migratie en lokaal bestuur](#)'. Met dit programma willen we:

- Meer inzicht krijgen in de knelpunten die de Rijksoverheid en regionale en lokale bestuurders wederzijds ervaren bij het maken en uitvoeren van migratiebeleid
- Adviseren over mogelijkheden om het beleid meer in samenhang vorm te geven
- Bijdragen aan een meer lokaal en regionaal gedragen migratiebeleid.

Op 1 januari 2022 gaat de [nieuwe Inburgeringswet](#) in. Als start van het programma Migratie en lokaal bestuur hebben we wethouders van een aantal grote en kleine gemeenten in verschillende provincies gevraagd wat zij als belangrijkste [lokale opgaven](#) zien op het gebied van migratie. De uitdagingen op het gebied van inburgering en integratie kwamen in die gesprekken duidelijk naar voren.

3. Het inburgeringstelsel gaat op de schop

De ACVZ heeft zich meerdere keren kritisch uitgelaten over de inrichting van het inburgeringstelsel en de maatschappelijke effecten daarvan. Niet alleen over het [huidige stelsel](#), ook over de [nieuwe inburgeringswet](#). Het doel van de nieuwe wet moet onder meer worden [bereikt door](#):

- Gemeenten een sleutelrol in de uitvoering te geven. De verwachting is dat zij daardoor beter in staat zijn om nieuwkomers zo snel mogelijk aan het werk en op het vereiste taalniveau te krijgen, waardoor de effectiviteit van het inburgeringsbeleid wordt vergroot
- Zo vroeg mogelijk te beginnen met activiteiten gericht op integratie en participatie. Voor statushouders wordt een 'doorgaande lijn' gecreëerd vanuit de asielopvang naar vestiging in de gemeente, waarbij de tijd in de opvang optimaal wordt benut

- Alle inburgeringstrajecten vanaf het begin zo veel mogelijk te combineren met (vrijwilligers)werk (duale trajecten)
- Statushouders in het begin van hun inburgeringstraject (in ieder geval de eerste zes maanden) financieel te ontzorgen. Gemeenten betalen in die periode de vaste lasten uit de bijstand
- De werking van het nieuwe inburgeringstelsel doorlopend te (laten) monitoren en tussentijds te (laten) evalueren

Er komen [drie leerroutes](#):

- De B1-route: Dat is de reguliere inburgeringsroute, gericht op het beheersen van het Nederlands als Tweede taal (NT2) op taalniveau B1. Inburgeraars van wie na aanzienlijke inspanning en via een objectieve toets is vastgesteld dat dit niveau niet haalbaar is, kunnen (op onderdelen) de mogelijkheid krijgen op A2-niveau examen te doen
- De leerroute: jonge inburgeraars worden zo snel mogelijk doorgeleid naar een Nederlandse beroepsopleiding via een schakelvoorziening waarin Nederlandse taal wordt aangeboden en aandacht wordt besteed aan studievaardigheden
- De Z-route: mensen met een beperkt leervermogen of mensen die in hun eigen taal analfabeet zijn, worden niet langer vrijgesteld van de inburgeringsplicht. Zij krijgen extra aandacht, gericht op zelfredzaamheid in de Nederlandse samenleving en het zoveel als mogelijk beheersen van de Nederlandse taal.

4. Themabijeenkomsten

We zijn van plan bijeenkomsten te organiseren over:

- De Z-route. Welke obstakels ervaren gemeenten als het gaat om de toegang van inburgeraars tot en de inrichting van de Z-route, gericht op het zo zelfstandig mogelijk (kunnen) functioneren in de Nederlandse samenleving? Wat is er nodig om ook deze groep inburgeraars te laten deelnemen aan de samenleving?
- De inhoud van het inburgeringsprogramma. Mede in het licht van de discussie over 'vertrouwen in de overheid' is het interessant om gemeenten en inburgeraars te bevragen over wat zij als belangrijkste onderdelen van het ideale inburgeringsprogramma zien.
- De B1-route. Is het niveau van deze nieuwe reguliere route voor de meeste inburgeringsplichtigen haalbaar? Wat zijn de belangrijkste knelpunten die gemeenten en taalscholen ervaren bij het toewerken naar dit hogere taalniveau?
- Inburgering van oudkomers. Gemeenten maken zich grote zorgen om de achterblijvende maatschappelijke participatie van verschillende groepen oudkomers. De nieuwe inburgeringswet gaat ook voor hen gelden, maar de Rijksoverheid stelt voor deze groep geen financiële middelen ter beschikking. Hoe kan worden geborgd dat gemeenten ook deze groep optimaal kunnen begeleiden om alsnog te kunnen gaan deelnemen aan de Nederlandse samenleving?

- Hoe gaan gemeenten om met de behoefte aan Nederlandse taalles van EU-burgers, die niet inburgeringsplichtig zijn? Er zijn gemeenten die ook deze groep een (aangepast) aanbod willen doen. Waarom willen ze dat, welke ruimte hebben ze daarvoor, waar lopen zij tegenaan als ze dat doen en wat zien zij als de belangrijkste opbrengsten? Kunnen werkgevers daar ook een rol in spelen?
- Hoe werkt het nieuwe stelsel voor hoogopgeleide migranten? Is er genoeg ruimte voor maatwerk voor deze groep?

5. Samenwerkings- en gesprekspartners

Voor het inhoudelijk voorbereiden en organiseren van en het uitnodigen van deelnemers aan de bijeenkomsten zoeken we de samenwerking met gemeenten, aanbieders van inburgeringsprogramma's en andere voorzieningen in het sociaal domein, betrokken ministeries, kennisinstituten, maatschappelijke organisaties, mensen die aan het inburgeren zijn en oud-inburgeraars.

6. Planning

We zetten in eerste instantie in op het organiseren van zes bijeenkomsten in de komende anderhalf jaar. De thema's en de prioritering daarvan staan niet op voorhand vast.

